

В ПАМЕТ НА ПРОФ. Д.И.Н. ПЕТЪР АНГЕЛОВ

Проф. Александър Николов

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

На 20 март 2025 г. напълно неочаквано за повечето от нас ни напусна скъпият ни приятел, колега и учител проф. д.и.н. Петър Димитров Ангелов. Безспорно едно от най-големите имена в българската медиевистика, ползващ се с огромен авторитет и в международните академични среди, Петър Ангелов остави след себе си значима следа. Но ние, които го познавахме отблизо, знаем, че загубата за нас е и в чисто житейски план. Защото загубихме един ценен човек, благ и търпим към нашите грешки, винаги в помощ на по-младите си колеги, на студентите и учениците, винаги готов да сподели с нас огромните си познания, но точно по своя си начин – приятелски, ненатрапчив, с лекота, която се среща рядко в нашите редове.

Житейският път на медиевиста Петър Ангелов сякаш е предопределен още от момента на неговото раждане в семейството на прочутия академик Димитър Ангелов – друго голямо име в българската и световната медиевистика. Нищо чудно, че неговият син поема по същия сладък, но и трънлив път на науката – път, пълен с ентузиазъм, но и с подводните камъни на академичните и чисто житейски препятствия. Ала проф. Ангелов разказваше и за трудните моменти в своя живот с онази своя блага усмивка, пълна с мъдрост и опрощаваща дори и онези, които волно или неволно бяха създавали пречки по пътя му.

Роден е на 28 декември 1951 г. в София в семейството на Димитър и Дочка Ангелови и отраства в дом, пълен с изисканост, култура и наука. През 1973 г. завършва специалност „История“ и втора специалност „Класическа филология“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. През 1975 г. е назначен за специалист в Института за история на БАН (секция „Средновековна българска история“). В периода 1976 – 1978 г. е редовен аспирант по средновековна българска история към катедра „История на България“ при ИФ на СУ „Св. Климент Охридски“. През 1978 г. защитава дисертация на тема „Българо-сръбските политически отношения през XIV в.“. На следващата година започва работа като старши асистент по средновековна българска история към катедра „История на България“. През 1987 г. е избран за доцент по средновековна българска история към катедра „История на България“ при ИФ на СУ „Св. Климент Охридски“; тема на хабилитационния труд „Българ-

ската средновековна дипломация“. От 1994 г. е координатор за България и автор в „Енциклопедия по история на Югоизточна Европа“ през Средновековието (Берлин – Лайпциг). В периода 1995 – 2003 г. е ръководител на катедра „История на България“ при ИФ на СУ „Св. Климент Охридски“. През 1998 г. става доктор на историческите науки; тема на дисертационния труд „България и българите през погледа на византийците (VII – XIV в.)“. На следващата година е избран за професор по средновековна българска история към катедра „История на България“ при ИФ на СУ „Св. Климент Охридски“. Освен в Историческия факултет на СУ проф. П. Ангелов преподава дисциплините „История на България“ (VII – XIV в.), „Българската средновековна дипломация“, „България и българите в представите на византийците“ (VII – XIV в.) пред студенти в бакалавърска и магистърска степен в ПУ „Паисий Хилендарски“. Проф. Петър Ангелов осъществява научни специализации в Рим (1977), Солун (1979), Лондон (1981), Вашингтон – Дъмбъртън Оукс (1983 – 1984), Мюнхен (1991), Берлин (1996), Саарбрюкен (2001). Изнасял е лекции във Вашингтон, Щутгарт, Кишинев, Москва, Делхи, Хелзинки, Братислава, Париж. Член е на редколегиите на сп. „Векове“, Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“ – Исторически факултет, сп. „Български векове“. Член е на Специализирания научен съвет по стара и средновековна история, археология и етнография при ВАК (1987 – 2005). Член е на Комисията по исторически науки към ВАК (1998 – 2004, 2007 – 2010).

Проф. Петър Ангелов е автор на следните монографии: *Средновековната българска дипломация* (1987, 2004, 2011), *България и българите в представите на византийците* (1999), *Чуждите народи в представите на средновековния българин* (2013), *Средновековна България и нейните съседни: дипломация и взаимни представи* (2017), *Слуховете в Средновековна България* (2019), *Българско средновековие (лекционен курс)* (2020), *Страхът в Средновековна България* (2021), *Дипломатическа практика и церемониал в Средновековна България* (2024), както и на множество студии и статии.

Зад този внушителен житейски и академичен път, зад огромните и безспорни приноси на проф. Петър Ангелов към българската и международна медиевистика, завинаги ще остане в паметта ни сърдечният, благ, прекрасен приятел, прецизен и коректен изследовател на миналото и най-вече Учител за мнозина от нас. Аз лично никога няма да забравя младия, усмихнат университетски преподавател, който в началото на 80-те години се появи в класната ни стая в НГДЕК „Св. Константин-Кирил Философ“ и започна да ни въвежда в дебрите на средновековната българска култура. По-късно бяхме колеги и в Историческия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и въпреки близостта, която чувствах към него, винаги го наричах с уважение „проф. Ангелов“, тъй като уважението не се завоюва с йерархични хватки и административни клопки, а с колегиалност, ерудация и човечност. А тези

качества проф. д.и.н. Петър Ангелов притежаваше в изобилие. С тях ще го помним завинаги! Sit tibi terra levis, magister et amice!!!

IN MEMORIAM PROF. DSC. PETAR ANGELOV

✉ **Prof. Alexander Nikolov**

Faculty of History
Sofia University “St. Kliment Ohridski”
15, Tzar Osvoboditel Blvd.
1504 Sofia, Bulgaria
E-mail: aleksandur@uni-sofia.bg